

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszu krajowego, funduszków ze skarbu krajowego dotowanych i funduszków budżetem objętych za rok 1896.

Wysoki Sejmie!

Przedłożone przez Wydział krajowy, a przez Wysoki Sejm uchwałą z dnia 28. grudnia 1897 Komisji budżetowej do zdania sprawy przekazane zamknięcie rachunków funduszków krajowych za rok 1896, obejmuje w trzech głównych działach:

- I. Zamknięcie rachunków funduszków budżetem objętych
- II. " " " " nie objętych
- III. " " " funduszu propinacyjnego.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje dział pierwszy, to jest zamknięcie rachunków budżetem objętych. Pozostałe dwa działy będą przedmiotem osobnych sprawozdań.

Zamknięcie rachunków, będące przedmiotem niniejszego sprawozdania, dzieli się na trzy części, a mianowicie:

1. Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu,
2. Fundusze dotowane ze skarbu krajowego,
3. Fundusze samoistne, dla których Sejm ustanawia budżet dochodów i wydatków.

Co do formy tego zamknięcia nie ma Komisya budżetowa nic do zauważania, ponieważ Wydział krajowy trzymał się pod tym względem ściśle wskazówek przez komisję budżetową w latach dawniejszych ustanowionych, a przez Wysoki Sejm aprobowanych.

Po tych wstępnych n wagach, przystępujemy do pierwszej części naszego zadania, to jest do zdania sprawy z zamknięcia rachunków

Funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu.

Budżet na rok 1896 ustanowił ogół wydatków i dochodów funduszu krajowego na kwotę 10,110.048 zł. Zamknięcie rachunków zaś wykazuje ogół wydatków w kwocie 10,949.423 zł., a ogół dochodów 11,207.455 zł.

Z porównania wynika, że wydatki rzeczywiste były większe od preliminowanych o 839.375 zł., zaś dochody rzeczywiste większe od preliminowanych o 1,097.407 zł., a kwota, o jaką zamknięcie rachunków jest korzystniejszym od budżetu, wynosi 258.032 zł.

Zauważyć jednak należy, że wykazana powyżej równowaga budżetowa nie była dziełem przypadku, lecz wynikiem przyjętego od roku 1894 sposobu budżetowania.

Gdy bowiem, wskutek dokonanej w roku 1893 konwersji długu indemnizacyjnego, wszystkie następne budżety były budżetami zwykłymi, a zwyczaj te, w myśl programu finansowego przez Wys. Sejm w r. 1892 uchwalonego, miały być używane na spłatę dawniejszych długów, przeto od roku 1894 począwszy całą zwyczajną budżetową wstawiano do rubr. XIV., przeznaczając ją na tę spłatę.

Tak się też stało i w r. 1896.

Ogół właściwych wydatków funduszu krajowego miał podług uchwalonego budżetu wynosić kwotę 8,571.073 zł., dochody 10.110.048 zł., a nawyżka dochodów w kwocie 1,538.975 zł., przeznaczona na spłatę dawnych długów, wstawioną została do rubryki XIV. wydatków funduszu krajowego.

Zamknięcie rachunków wykazuje ogół wydatków (bez spłaty dawnych długów) 8,779.963 zł., więcej od preliminowanych o 208.890 zł., ogół dochodów 11,207.455 zł., więcej od preliminowanych o 1,097.407 zł., a nadwyżka dochodów wynosiła 2,427.492 zł., z której użyto na spłacenie dawnych długów 2,169.460 zł., więcej niż preliminowano o 630.485 zł., reszta zaś 258.032 zł. stanowi pozostałość z rachunków z roku budżetowego 1896.

Gdyby Wydział krajowy nie był przyspieszył spłaty dawniejszych długów ponad preliminarz, pozostałość z rachunków wynosiłaby właściwie 888.517 zł.

Weześniejsza jednak spłata długów, uskuteczniiona przez Wydział krajowy na podstawie danego mu przez Wys. Sejm upoważnienia, przedstawia się o tyle korzystniej, że usunęła ona dług 4 $\frac{1}{2}$ %o, podczas gdy pożyczka z roku 1893, która była podstawą całego uregulowania funduszy krajowych od roku 1893 jest 4%o.

Poniżej szczegółowo omawiać będziemy pozycje i rubryki, wykazujące w rzeczywistej wynikłości znacznie większe zboczenia od uchwalonego budżetu, tutaj jednak już zaznaczamy, że Wydział krajowy uzasadniając te różnice, przytoczył powody, dla których wynik rzeczywisty był większy lub mniejszy od kwoty preliminowanej.

Przy niektórych pozycjach komisja budżetowa zażądała dokładniejszych danych, szczegółowych rachunków i wykazów i na tej podstawie opiera swoje, w ciągu niniejszego sprawozdania czynione uwagi, przyczem Komisja zawsze miała na uwadze tę okoliczność, że przeniesienie kwot preliminowanych na wydatki zwyczajne w jednych rubrykach i pozycjach, dla pokrycia zwiększonych wydatków zwyczajnych w innych pozycjach i rubrykach, o tyle tylko było uzasadnione, o ile Wydział krajowy miał na to wyraźne pozwolenie Wys. Sejmu w ustawie finansowej na r. 1896.

Wydatki.

Jak już powyżej wykazaliśmy, wynosiły rzeczywiste wydatki 10.949.423 zł., zamiast preliminowanych 10,110.048 zł., czyli więcej o 839.375 zł., w której to kwocie mieści się też suma 630.485 zł., o którą na spłacenie dawnych długów wydano więcej, niż preliminowano.

Badanie poszczególnych rubryk działu wydatków wykazało, że w rubr. I., II., V., VIII., X., XI., XIII. i XVI. wydano ogółem mniej niż preliminowano o 64.669 zł., natomiast wydano więcej niż preliminowano ogółem o 904.044 zł. w rubr. III., IV., VII., IX., XII., XIV., XV. i XVII. Z porównania tych dwóch kwot wynika ogólna suma większych niż preliminowano wydatków 839.375 zł.

Mniej niż preliminowano, wydano w następujących rubrykach:

Rubr. I. „Koszta reprezentacji kraju“. Na te potrzeby wydano ogółem 88.435 zł., zamiast preliminowanych 107.596 zł., t. j. mniej o 19.161 zł., a to z powodu krótszego trwania obrad sejmowych w tym roku.

Rubr. II. „Koszta zarządu“ Wynik rzeczywisty wykazuje ogół wydatków tej rubryki 306.410 zł., zamiast preliminowanych 307.883 zł., czyli mniej o 1.474 zł. Na płace urzędników i woźnych wydano mniej niż preliminowano o 2.772 zł., na dyurnistów wydano mniej o 1.231 zł., a na administrację dochodów z krajowych opłat konsumcyjnych mniej o 2.839 zł. Natomiast wydano więcej niż preliminowano o 5.814 zł na gmach krajowy i jego utrzymanie, a mianowicie: na konieczne wydatki konserwacyjne i instalacyjne na wytwarzanie światła elektrycznego.

Rubr. V. „Wydatki sanitarne“. Na koszta podróży dla lekarzy okręgowych i na subwencje dla powiatów, na pokrycie nadwyżki wydatków, na płace lekarzy okręgowych ponad 1% dodatków powiatowych, preliminował budżet kwotę 18.000 zł., a wydano tylko 15.862 zł., ponieważ zamiast 77, było obsadzonych tylko 63 okręgów sanitarnych, a w niektórych z tych okręgów lekarze objęli posady w drugim lub trzecim kwartale.

Rubr. VIII. „Utrzymanie pomników historycznych“ wykazuje nieznaczną różnicę na korzyść budżetu o 141 zł., a to z powodu interkalaryów przy aplikantach archiwów grodzkich we Lwowie i Krakowie.

Rubr. X. „Wydatki na komunikacye“. Wszystkie główne działy tej rubryki wykazują wydatki rzeczywiste mniejsze od preliminowanych. Na koszta zarządu wydano mniej niż preliminowano o 2.941 zł., z powodu interkalaryów. Na nowe budowy i rekonstrukcyje wydano mniej niż preliminowano o 13.140 zł., ponieważ wstrzymano w roku budżetowym roboty na drodze Zakliczyn-Sącz-Niedzica i pomiędzy Zbyszycami a Dąbrówą, w oczekiwaniu ostatecznej decyzji Rządu centralnego, który przyrzekł udzielić na ten cel subwencji ze Skarbu państwa. Utrzymanie dróg krajowych kosztowało 398.104 zł., zamiast preliminowanych 406.038 zł., z powodu stosunkowo pomyślniejszych warunków atmosferycznych. Budżet preliminował na utrzymanie 1 kilometra drogi kwotę 221 zł. 95 ct, rzeczywiście zaś utrzymanie 1 kilometra kosztowało w roku budżetowym tylko 217 zł. 60 ct.

W dziale II. tej rubryki „koleje żelazne“ wydano na koszta utrzymania prowizoryczne biura kolejowego kwotę 32 980 zł. zamiast preliminowanych 29.000 zł., a to z powodu wydatków zaliczkowo czynionych na rachunek towarzystw budowy linii kolejowych: Trzebinia-Skawce, Chabówka-Zakopane, Jaworzno-Piła, Przeworsk-Bachórz, Delatyn-Stefanówka-Kołomyja. Zwrot tych wydatków zarządnym zostanie jak tylko towarzystwa te po uzyskaniu koncesyi się ukonstytuują.

Rubr. XI. „Dotacye dla zakładów krajowych“. Z tego tytułu preliminował budżet ogólny wydatek 99.028 zł., w rzeczywistości zaś okazała się potrzeba mniejszego o 10.858 zł. wydatku, a to na podstawie szczegółowych zamknięć rachunkowych poszczególnych zakładów, o których poniżej będzie mowa.

Rubr. XIII. „Budowy wodne i melioracye“. Rubryka ta rozpada się na dwa działy: A) biuro melioracyjne i studia przygotowawcze i B) wykonanie budowli wodnych. W ostatnim tym dziale wszystkie na poszczególne budowle preliminowane kwoty uwidocznione zostały jako wydane, a to w miarę dokonywanych robót bądź rzeczywiście wydatkowane, bądź też w całości lub w części przeniesione na r. 1897, a to w myśl uchwały sejmowej z d. 15. stycznia 1896. Przeniesione w ten sposób na rok następny kredyty wynoszą ogólną kwotę 41.774 zł.

W dziale A. wydano na biuro melioracyjne i studia przygotowawcze 78.971 zł. zamiast preliminowanych 84.296 zł., czyli mniej o 5.325 zł., a to z powodu interkalaryów i większych z roku budżetowego zwrotów z funduszków melioracyjnych.

Rubr. XVI. „Na podniesienie rękodzielnictwa i przemysłu“. Na potrzeby tej rubryki preliminowano ogółem 163.143 zł., a wydano tylko 156.896 zł., czyli mniej o 6.247 zł. Znaczniejsze różnice między preliminarzem a wynikiem wykazują następujące działy:

I. szkoły przemysłowe uzupełniające, dla których wydano mniej niż preliminowano o 1.141 złr. z powodu zwinięcia kursu handlowego w Tarnowie i pozostałego w skutek tego zapasu kasowego z r. 1895, i mniejszych o 434 zł. wydatków na nowe szkoły, które w roku 1896 miały być założone. W dziale II. preliminowano na szkoły fachowe dla wyrobów z drzewa i łożyny ogólną kwotę 20.102 zł. a wydano tylko 17.966 zł. to jest mniej o 2.136 zł. głównie z powodu zwinięcia warstata stolarskiego w Żywcu, a w części z powodu zaoszczędzenia na płacy przodownika kołodziej-skiego w warsztacie kołodziejskim w Grybowie, i zmiany personalu nauczycielskiego w warsztacie kołodziejskim w Grzymałowie. Na szkoły dla wyrobów tkackich preliminowano 27.960 zł. a wydano tylko 26.333 zł., czyli mniej o 1.627 zł. z powodu nie zamianowania nauczyciela fachowego w Krośnie, tudzież z powodu interkalaryów w Glinianach, Korczynie, Kossowie i Łańcucie. Na wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego preliminowano w dziale III. kwotę 28.470 zł. a wydano tylko 26.628 zł., t. j. mniej o 1 842 zł. przeważnie wskutek tego, że stacya doświadczalna mechaniczno-technologiczna przy szkole politechnicznej we Lwowie, dla której preliminowana była kwota 1.500 zł. w roku budżetowym nie weszła w życie.

Więcej niż preliminowano wydano w następujących rubrykach :

Rubr. III. „Koszta leczenia.“ Na te wydatki preliminowano kwotę 940.000 zł. wydano zaś 994.310 zł. t. j. więcej o 54.310 zł., a to wskutek wzrostu dni leczenia w porównaniu z rokiem 1894, który służył za podstawę do układania budżetu na rok 1896, o przeszło 110.000 dni leczenia, W ścisłym związku z tą rubryką pozostają rubryka XI. wydatków „dotacje dla zakładów krajowych“ i rubr. IV. dochodów funduszu krajowego. Rubr. XI. wydatków wykazuje mniejsze niż preliminowano wydatki na szpital lwowski o 17.079 zł., a rubr. IV. dochodów w poz. 8 i 10 wykazuje większe niż preliminowano dochody od szpitala w Krakowie i zakładu na Kulparkowie w ogólnej kwocie 37.470 zł. Te kwoty służą na całkowite pokrycie wykazanych w rubr. III. większych wydatków.

Rubr. IV. „koszta szczepienia.“ W tej rubryce preliminowano na koszta podróży i dyety lekarzy z powodu szczepienia ospy 59.000 zł., wydano zaś rzeczywiście 72.720 zł., czyli więcej o 13.721 zł. Na te wydatki Wydział krajowy nie może żadnego wywierać wpływu, są one likwidowane na podstawie rachunków przedkładanych przez Namiestnictwo.

Rubr. VII. „wydatki na cele wykształcenia i oświaty.“ W tej rubryce mieszczą się wydatki na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego i funduszu szkolnego emerytalnego i liczne pozycje zawierające datki i subwencje na cele wykształcenia i oświaty. Te pozycje nie wykazują żadnych różnic między preliminarem a rzeczywistym wynikiem. Wszystkie uchwalone subwencje zostały w całości wypłacone. Natomiast pozycje na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego i funduszu szkolnego emerytalnego wykazują znacznie większe różnice na niekorzyść budżetu. Na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego preliminowano 1.936.492 zł. a wydano na ten cel 1.964.325 zł. czyli więcej o 27.833 zł. a na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego emerytalnego preliminowano 139.423 zł. wydano zaś 153.989 zł. t. j. więcej o 14.566 zł. Wyjaśnienie i uzasadnienie tych przekroczeń znajdzie się poniżej przy szczegółowym zamknięciu rachunków tych funduszy.

Rubr. IX. „Kwaterunkowe żandarmerji.“ Na wydatki zwyczajne preliminowano kwotę 212.783 zł. a wydano 217.355 zł., więcej niż preliminowano o 4.572 zł. Przekroczenie to spowodowane było większymi wydatkami na koszta kwaterunkowe, na które preliminowano 209.106 zł. a wydano 213.432 zł. Przekroczenie to w części przynajmniej (1.190 zł.) ma pokrycie we większych niż preliminowano wpływach z kwaterunku żandarmerji.

Na te wydatki nie ma Wydział krajowy wpływu; są one asygnowane na podstawie rachunków kwaterunkowych przez żandarmerję składanych, a w roku budżetowym były te wydatki większe z powodu podwyższenia ponad budżet dawnych czynszów pomieszkań i koszar o 2.084 zł. i z powodu najmu pomieszkań dla 12 nowych

oraz dla 4 budżetem nie objętych posterunków za 2.134 zł. W dziale wydatków nadzwyczajnych zarachowano w tej rubryce kwotę nie prelimitowaną 98.500 zł. na budowę skrzydła przy gmachu żandarmerji. Na pokrycie tego wydatku użyto gotówki uzyskanej z zaciągniętej pożyczki 200.000 koron na podstawie uchwały sejmowej z dnia 20. stycznia 1896 a zarachowanej w rubr. XVII. dochodów.

Rubr. XII. „wydatki na szupaśnictwo.“ Zamiast prelimitowanych na ten cel 23.000 zł. wydano 25.974 zł. czyli więcej o 2 974 zł. a to z powodu podwyższenia taryfy kolejowej od 1 września 1895, tudzież wskutek tego, że z Włoch zawrócono szupasem do Galicyi około 200 osób wychodźców do Ameryki.

Rubr. XIV. „odsetki od pożyczek i umarzanie tychże.“ Zamiast prelimitowanych na te cele 3,331.774 zł. wydano 3,942.628 zł. czyli więcej o 610.854 zł. Większy ten wydatek nie jest jednak przekroczeniem preliminarza, lecz jak to powyżej już wykazaliśmy, wynikiem korzystniejszego zamknięcia rachunków roku budżetowego. Nadmieniliśmy już poprzednio że do rubr. XIV. wstawioną została cała nadwyżka budżetowa z r. 1896 w kwocie 1,538.975 zł. na spłatę dawniejszych długów krajowych.

Gdy jednak rzeczywista nadwyżka dochodów przewyższała dość znacznie nadwyżkę budżetową, Wydział krajowy był w możności uskutecznienia spłaty dawniejszych długów w znacznie większej kwocie a mianowicie 2,169.460 zł. zamiast prelimitowanych 1,538.975 zł. Jeżeli przy rozpatrzeniu tej rubryki pominiemy pozycję przeznaczoną na spłatę dawniejszych długów, budżet i rzeczywisty wynik przedstawia się jak następuje: na częściową spłatę długów i oprocentowanie prelimitowano 1,792.799 zł. a wydano tylko 1,773.168 zł. czyli mniej o 19.631 zł. Na opłatę procentów od pożyczki z r. 1883, na częściowe umorzenie pożyczki z r. 1873, i na amortyzację i opłatę procentów od pożyczki z r. 1893, wydano ogółem więcej niż prelimitowano o 8.114 zł. natomiast wydano mniej niż prelimitowano o 30.115 zł. na spłatę niezgłoszonych obligacyj i kuponów b. funduszków indemnizacyjnych, ponieważ zgłoszono do zrealizowania obligacyj płatnych kuponów mniej niż to budżetem przewidywano. Z końcem r. 1896 pozostało do ściągnięcia obligacyj byłych funduszków indemnizacyjnych na kwotę 57.004 zł., a kuponów na kwotę 376.291 zł.

Rubr. XV. „Na cele rolnictwa i górnictwa.“ Różnica między preliminarzem a rzeczywistym wynikiem wynosi kwotę 1.393 zł. na niekorzyść budżetu. W 19-tu pozycjach tej rubryki wydano mniej niż prelimitowano o 24.320 zł. natomiast wydano więcej niż prelimitowano o 15.713 zł. w 17-tu innych pozycjach. W kilku pozycjach jak: kurs rolniczy dla nauczycieli szkół rolniczych w Horodence, towarzystwo dla podniesienia uprawy tytoniu, koszta komisji licencyjonujących — przekroczenia, mają całkowite pokrycie w uzyskanych na te cele nieprelimitowanych subwencjach ze skarbu państwa. Wyjaśnienie i uzasadnienie różnic w pozostałych pozycjach znajdzie się poniżej przy omawianiu specjalnych zamknięć rachunkowych szkół rolniczych wszelkich kategorii.

Rubr. XVII. „wydatki rozmaite.“ Rubryka ta rozpada się na dwa działy: 1. wydatki w budżecie przewidziane i 2. wydatki w budżecie nieprzewidziane. W dziale pierwszym prelimitowano ogólną kwotę 76.340 zł. a wydano tylko 72.620 zł. a to z powodu mniejszych wydatków na opłatę procentów od pożyczki 200.000 zł., zaciągniętej przez gminę miasta Nowego Sącza, na odbudowanie zniszczonych przez pożar budynków miejskich, ponieważ pożyczka ta zaciągana była w ratach częściowych, których odsetki według planu umorzenia wynosiły 4.800 zł., zamiast prelimitowanych 8.000 zł. W dziale drugim zarachowany został wydatek 78.274 zł. na budowę skrzydła do gmachu sejmowego dla biura melioracyjnego. Wydatek ten polecony uchwałą sejmową z dnia 30 stycznia 1896, znachodzi zupełne pokrycie w gotówce uzyskanej z zaciągniętej na ten cel pożyczki 160.000 koron, z kwoty 78.274 zł. uwidocznionej jako wydatek, wydano w roku budżetowym tylko 36.534 zł. zaś pozostałą kwotę 41.740 zł. przeniesiono na r. 1897 na dalsze prowadzenie budowy.

Dochody.

Jak już powyżej wykazaliśmy wynosiły dochody rzeczywiste ogólną kwotę 11,207.455 zł. zamiast preliminowanych 10,110.048 zł. czyli przewyższyły preliminarz o 1,097.407 zł. Z wyjątkiem rubr. II. „odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych“, rubr. XV. „z krajowych składów zbożowych we Lwowie i Krakowie“ i rubr. XVI. „z krajowych opłat konsumcyjnych“, których dochody rzeczywiste są mniejsze od preliminowanych o ogólną kwotę 18.509 zł.. wszystkie pozostałe rubryki wykazują dochody rzeczywiste większe od preliminowanych o ogólną kwotę 1,115.916 zł. Z porównania tych dwóch cyfr okazuje się rzeczywista nadwyżka ponad preliminarz o 1,097.407 zł., Mniejsze niż preliminowane dochody wykazują rubryki następujące:

Rubr. II. „Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych“. Preliminarz przewidywał z tego tytułu dochód 5.000 zł. w rzeczywistości wpływy te wynosiły 17.765 zł., w ciągu roku bowiem wskutek zapotrzebowania znacznej gotówki na spłatę starych długów zaciągane być musiały znaczniejsze pożyczki chwilowe, od których fundusz krajowy zapłacił w ciągu roku budżetowego odsetki bierne w kwocie 20.952 zł. i dlatego Wydział krajowy w tej rubryce odsetków czynnych nie uwidocznił. a odciągnął uzyskaną z tego tytułu kwotę od sumy zapłaconych odsetków biernych i pozostała kwota odsetków biernych zarachował w rubr. XIV. wydatków funduszu krajowego.

Rubr. XV. „dochody z krajowych składów zbożowych i spiryтусowych.“ Dochody rzeczywiste wynosiły 23.980 zł. zamiast preliminowanych 25.270 zł. to jest mniej o 1.289 zł. a to z powodów wyłuszczonej poniżej przy szczegółowym zamknięciu rachunków tych zakładów.

Rubr. XVI. „dochody z krajowych opłat konsumcyjnych“. W porównaniu z preliminarem wykazuje rzeczywisty wynik różnicę na niekorzyść budżetu o 12.126 zł., zamiast bowiem preliminowanych 834.000 zł. dały te dochody tylko 821.874 zł. Odmiennie od sposobu budżetowania netto, po potrąceniu kosztów administracji preliminowano na rok 1896 dochody brutto, wstawiając do rubr. II. wydatków kosztów administracyjnych tych opłat. Brutto dochód miał wynosić 834.000 zł., koszty administracji, preliminowane w rubr. II. wydatków miały wynosić 6.000 zł., czysty więc dochód preliminowany był na 828.000 zł. Koszty administracji wynosiły wprawdzie mniej od preliminowanych o 2.839 zł., wpływy jednak z podatków dały mniej o 12.126 zł., rzeczywisty wynik więc zawsze jeszcze różni się od preliminarza na niekorzyść budżetu o 9.287 zł. Jeżeli jednak uwzględnimy, że we wpływach z roku budżetowego mieszczą się zaległości czynne z r. 1895, w kwocie 11.975 zł. i że z roku 1896 pozostały zaległości czynne w kwocie 30.933 zł. okaże się wynik korzystniejszy od budżetu o 6.832 zł. Zaległości czynne wynosiły z końcem r. 1895 kwotę 17.038 zł., z tych spłacono w ciągu roku budżetowego 11.975 zł. i pozostała reszta 5.063 zł. a gdy zaległość z r. 1896 wynosiła 30.933 zł. przeto z końcem roku budżetowego podniosła stę ogólna suma zaległości do kwoty 35.996 zł.

Większe niż preliminowano dochody wykazują następujące rubryki:

Rubr. III. „dochody z dróg krajowych“ Właściwe dochody tej rubryki różnią się od preliminarza o drobną kwotę 18 zł. W tej rubryce jednak uwidocznione zostały wpływy w budżecie niepreliminowane, tytułem subwencji ze skarbu państwa a mianowicie: 1-a rata 10.000 zł. z przyznanej subwencji 100.000 zł. na budowę drogi gminnej: Majdan-Rozwadów, i kwota 1.017 zł. na koszty konserwacji tejże drogi, po 180 zł. od 1 kilometra.

Rubr. IV. „nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych“. Stosownie do szczegółowych zamknięć rachunkowych tych zakładów, o których poniżej będzie mowa, okazały się rzeczywiste dochody większe od preliminowanych o ogólną kwotę 37.574 zł.

Rubr. V. „zwroty zaliczek z lat ubiegłych“ Zamiast preliminowanych 41.570 zł. dały te dochody w rzeczywistości 53.255 zł. czyli więcej o 11.685 zł.

Na tę zwyczaję dochodów złożyły się wpływy znaczniejsze tytułem zwrotów od stron rozmaitych ze spraw drogowych, zwrotu kosztów zdjęć i projektów melioracyjnych, zwrotu chwilowych zaliczek, udzielonych funduszom stypendyjnym, zwrotu od funduszu regulacyjnego Krzemienicy, i częściowego zwrotu od banku krajowego kosztów instalacji światła elektrycznego.

Rubr. VI. „zwroty pożyczek“. Większe niż preliminowano dochody o 4.502 zł. spowodowane zostały spłatą zaległości z lat dawniejszych, które w budżecie nie były preliminowane a mianowicie: od wydziałów powiatowych w Gorlicach, Kolbuszowej, Pilźnie, Nowym Sączu, Ropczycach, Rzeszowie, Tarnowie i Wieliczce.

Rubr. VII. „dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie“, rubr. VIII. „dochody krajowych szkół rolniczych w Dublanach“, rubr. IX. „dochody krajowej szkoły rolniczej i folwarku w Czernichowie“, rubr. X „dochody innych szkół rolniczych krajowych“. Wszystkie te rubryki wykazują mniej, lub więcej znaczne nadwyżki dochodów a to na podstawie szczegółowych zamknięć rachunkowych, o których poniżej będzie mowa.

Rubr. XIII. „dochody z kwaterunku żandarmeryi“ i rubr. XIV. „dochód ze zwrotu wydatków szupasowych“. Większe niż preliminowano dochody w pierwszej rubr. o 1.190 zł. a w drugiej o 2.804 zł. służą na częściowe pokrycie wykazanych powyżej z tych tytułów wydatków.

Rubr. XVII. „rozmaite dochody“. Ta rubryka dochodów, tak samo jak rubryka wydatków „rozmaite“, rozpada się na dwa działy: A) dochody w budżecie poszczególnione i B) dochody w budżecie nieposzczególnione. W dziale A) preliminował budżet dochoły w kwocie 1,740.940 zł. a w rzeczywistości wpłynęło tylko 1,649.240 zł. t. j. mniej o 91.700 zł., z powodu mniejszych niż preliminowano wpływów z tytułu zaległych wydatków indemnizacyjnych, zamiast bowiem preliminowanych 195.000 zł. dały one tylko 102.412 zł, czyli mniej o 92 588 zł.

W dziale B) wpłynęła kwota niepreliminowana 8.000 zł. ze skarbu państwa, tytułem rozmaitych subwencji, które posłużyły na pokrycie wykazanych w tych działach większych wydatków. Na częściowe pokrycie kosztów budowy domu dla profesorów w Czernichowie i na pokrycie kosztów budowy skrzydła gmachu sejmowego dla biura melioracyjnego i budowy skrzydła gmachu żandarmeryi, wpłynęły tytułem zrealizowanych pożyczek w banku krajowym kwoty 6.383 zł., 78.274 zł. i 98.500 zł., i te wpływy uwidocznione zostały w tym dziale jako dochody nadzwyczajne. Tytułem zwrotu nieużytych kredytów, uchwalonych w latach ubiegłych w rubr. XIII. wydatków na budowy wodne i melioracje, uwidoczniono jako dochód w tym dziale kwotę 73.628 zł. Co do tej pozycji zauważyć należy co następuje: Uchwałą z dnia 7. lutego 1895. polecił wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu zaprowadzić *vi rement* między pozycjami na regulację rzek przeznaczonemi, w okresie budżetowym zużytkować się nie dającami — a funduszem dyspozycyjnym na regulację rzek przeznaczonym. W ślad za tą uchwałą, przeniesiono nieużyte kredyty z r. 1893 przeznaczone na regulację rzek, do dotacji dyspozycyjnej, rubr. XIII. poz. 165 *a* i *b* z r. 1895. Tak samo miały być przeniesione nieużyte kredyty z r. 1895 na regulację rzek do dotacji dyspozycyjnej z r. 1897, które to kwoty wynosiły razem 123.024 zł. 87 ct.

Z tych jednak nieużytych kredytów zarezerwował Wydział krajowy i przeniósł na r. 1897 tylko: na regulację Sanu między Przemysłem a ujściem Wiaru 24.000 zł., które wyasygnowane zostały c. k. Namiestnictwu, wskutek zażądania przesłanego po przedłożeniu wys. Sejmowi preliminarza na r. 1897 a to na poczet przyznanego zasiłku w kwocie 42.987 zł. Dalej zarezerwował Wydział krajowy 10.000 zł. na dotację dyspozycyjną r. 1897 celem pokrycia zasiłków z tej pozycji przeznaczonych, w której na r. 1897 nie preliminowano, dalej zarezerwowano na zaliczkę na osuszenie bagien Stojanowskich 10.000 zł., nadto zużytkowano w r. 1896 z pozostałych kredytów: na wypłatę zasiłku dla regulacji Wisłoka pod Bukową, 230 zł. i na zdjęcia i projekty dla publicznych robót melioracyjnych i dla melioracji prywatnych, dla których budżetowy

kredyt nie wystarczał 8.667 zł. Wszystkie te rezerwowane i zużyte kwoty wynoszą razem 52.897 zł., pozostałą zaś resztę 70.127 zł. 91 ct., oddano do rubr. XVII dochodów funduszu krajowego z r. 1896. Nadto jeszcze zwrócono funduszowi krajowemu 3.499 zł. 76 ct. pochodzące z nieużytych kredytów r. 1895, na utrzymanie dozorców melioracyjnych (661 zł. 98 ct.), sprawienie i uzupełnienie narzędzi, oraz zakupno potrzeb rysunkowych (240 zł. 51 ct.), na utrzymanie kursu praktycznego dozorców melioracyjnych (103 zł. 67 ct.) i na zasiłek krajowy, na utrzymanie galicyjskiego oddziału państwowego biura hydrograficznego (2.493 zł. 60 ct.). Obie zwrócone kwoty 70.127 zł. 91 ct. i 3.499 zł. 76 ct. zarachowano w rubr. XVII dochodów w jednej sumie 73.627 zł. 67 ct.

Rubr. XVIII, „Dodatki do podatków“. Uchwała finansowa, ustanawiając pokrycie niedoboru funduszu krajowego na r. 1896 przyjęła za podstawę wydatność 1 centa na 110.000 zł., a to w Galicyi zachodniej i wschodniej razem 101.530 zł., a w W. Ks. Krakowskiem 8.470 zł.

W rzeczywistości zaś 1 cent dodatku przyniósł dochodu w Galicyi wschodniej i zachodniej 116.101 zł., w W. Ks. Krakowskiem 7.897 zł. Podczas więc gdy wydatność centa w W. Ks. Krakowskiem była mniejsza o 573 zł., była ta wydatność większa w zachodniej i wschodniej Galicyi o 14.571 zł., a wydatność jednego centa w całej Galicyi wynosiła 123.998 zł. zamiast preliminowanych 110.000 zł.

Przy uchwalonej stopie 61 w Galicyi wschodniej i zachodniej i 47 w Krakowskiem, dała ta wydatność centa ogólną kwotę 7.453.349 zł., zamiast preliminowanych 6.591.420 zł. t. j. więcej o 661.929 zł. Należytość właściwa na r. 1896 wynosiła 7.338.258 zł., z czego po potrąceniu zwrotu opodatkowanym 36.005 zł. spłacono 6.967.118 zł., a w zaległości pozostała kwota 335.135 zł.

Zaległość czynna z lat dawnych wynosiła z końcem r. 1895 kwotę 2.465.930 zł., z tego po potrąceniu zwrotu opodatkowanym 11.109 zł. spłacono w roku budżetowym 486.231 zł., a pozostało w zaległości 1.968.589 zł. Ogół więc zaległości z końcem r. 1896 wynosił 2.303.724 zł. i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszył się o 162.206 zł.

Dochody funduszu kraj. wynosiły	11,207.454 zł.
Wydatki " " " " " "	10.949.423 „
	<hr/>
Nadwyżka dochodów wynosi	258.032 zł.

Jak w sprawozdaniach swoich o zamknięciach rachunkowych za lata poprzednie, tak i w niniejszem sprawozdaniu Komisya budżetowa badała dotychczas pojedyncze pozycye i rubryki, tak działu wydatków jak i dochodów, bez względu na to, czy te wydatki a względnie dochody, objęte odnośnemi rubrykami, należą do jednej kategorii wydatków, a względnie dochodów, lub czy pojedyncze rubryki wyczerpują wszystkie wydatki jednej i tej samej kategorii.

Dla uzupełnienia tego sprawozdania komisya budżetowa podaje poniżej także wynik cyfrowy głównych działów gospodarki krajowej, bez względu na rubryki i pozycye, w których wydatki są uwidocznione, a przy równoczesnem uwzględnieniu rzeczywistych dochodów odnośnych działów gospodarki krajowej.

W 10 głównych działach, na które finansowa gospodarka krajowa w roku budżetowym się rozpadła, wydatki były następujące :

	Zamknięcie rachunków za r. 1896	Budżet na r. 1896	Budżet na r. 1897
I. Reprezentacja kraju, czysty wydatek 412.352 zł. w stosunku do ogółu wydatków <i>netto</i>	4 93	5.40	5.05
II. Wydatki zdrowotne 1,115.619 zł. w stosunku do ogółu wydatków <i>netto</i>	13.35	14.18	14.55
III. Wydatki na oświatę 2,311.719 zł. w stosunku do ogółu wydatków <i>netto</i>	27.70	28.65	29.82
IV. Wydatki na komunikacje 1,156.274 zł. w stosunku do ogółu wydatków <i>netto</i>	13.84	15.26	14.49
V. Wydatki na melioracje i budowy wodne 418.989 zł. w stosunku do ogółu wydatków <i>netto</i>	5.02	6.42	6.87
VI. Wydatki na rolnictwo 328.520 zł. w stosunku do ogółu wydatków <i>netto</i>	3.93	6.25	6.68
VII. Wydatki na przemysł 157.296 zł. w stosunku do ogółu wydatków <i>netto</i>	1.88		
VIII. Wydatki na umarzanie pożyczek i na odsetki 2,265.044 zł. w stosunku do ogółu wydatków <i>netto</i>	27.11	21.70	19.03
IX. Wydatki na bezpieczeństwo publiczne 140.409 zł. w stosunku do ogółu wydatków <i>netto</i>	1.68	1.77	3.23
X. Wydatki na dobroczynność i rozmaite 46.910 zł. w stosunku do ogółu wydatków <i>netto</i>	0.56	0.37	0.28
	100	100	100

Wydatki *netto* objęte wyżej wyszczególnionymi działami wynoszą razem 8,353.132 zł.

Na pokrycie tych wydatków służyły:

a) pozostałość z rachunków z r. 1894	335.941 zł.	
b) dodatek krajowy do podatków	7,453.349 „	
c) krajowy podatek konsumcyjny	821.874 „	8,611.164 „
		<hr/>
Pozostała nadwyżka dochodów		258 032 zł.

która stanowi pozostałość z roku budżetowego i wstawioną została do preliminarza na rok 1898.

Komisya budżetowa widzi się jednak spowodowaną zaznaczyć, że powyżej wykazane wydatki na poszczególne działy gospodarki krajowej, obejmują wyłącznie wydatki czynione na te działy z funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu tego słowa, że natomiast nie są objęte powyższym wykazem wydatki, łożone na te same działy gospodarki krajowej, przez gminy, powiaty, instytucye, korporacye, spółki i towarzystwa, bądź to z funduszków własnych i specjalnych na te cele przeznaczonych, bądź też z dodatków do podatków pośrednich i bezpośrednich.

Jako alegaty do zamknięcia rachunków funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu, dołączył Wydział krajowy zamknięcia rachunków:

1) Szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, 2) wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, 3) niższej szkoły rolniczej w Dublanach, 4) folwarku w Dublanach, 5) szkoły gorzelniczej i 6) gorzelnii w Dublanach, 7) rolniczych stacyj kontrolnych w Dublanach, 8) średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, 9) folwarku w Czernichowie, 10) 11) 12) niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach, 13) szkoły ogrodniczej w Tarnowie, 14) szkoły uprawy lnu i konopi w Gródku, 15) i 16) krajowych składów publicznych we Lwowie i w Krakowie.

1. Krajowa szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Na potrzeby tej szkoły preliniował budżet kwotę 19.730 zł. w wydatkach zwyczajnych i 1.580 zł. w nadzwyczajnych.

Rzeczywisty wynik nieznacznie tylko różni się od preliminarza. Wydano bowiem w rzeczywistości tytułem wydatków zwyczajnych 19 891 zł., nadzwyczajnych 1584 zł., razem więc przekroczono budżet o kwotę 165 zł. Przekroczenie to ma całkowite pokrycie w udzielonych, a w ciągu roku budżetowego niespłaconych zaliczkach na płać w kwocie 420 zł., która w rubryce należitości czynnych przypisaną została do zwrotu.

Dochody tej szkoły, preliniowane na kwotę 7.330 zł., wynosiły 7.816 zł., czyli więcej o 486 zł., a to przeważnie z powodu nie preliniowanych wpływów tytułem zwrotu zaliczek z lat ubiegłych.

Wydatki rzeczywiste szkoły wynosiły	21.455 zł.
Dochody własne „ „	7 816 „
	<hr/>
Niedobór	13.639 zł.

pokryty został z funduszu krajowego, a gdy na ten cel budżet przewidywał wydatek w kwocie 13.980 zł., wydano przeto mniej o 341 zł.

2. Krajowa wyższa szkoła rolnicza w Dublanach,

Wydatki zwyczajne tej szkoły miały według preliminarza wynosić 81.292 zł., w rzeczywistości zaś wynosiły tylko 76.099 zł., czyli mniej o 5.193 zł., a to głównie i przeważnie z powodu mniejszych niż prelinowano wydatków na utrzymanie internatu. Na te wydatki bowiem prelinowano kwotę 21.802 zł., a wydano tylko 16.612 zł., czyli mniej o 5.190 zł. Dwie pozycje w tej rubryce wykazują znaczniejsze różnice między preliminarzem a rzeczywistymi wydatkami, a mianowicie: wikt uczniów i ubrania dla uczniów. Na wikt prelinowano dla 40. uczniów na 10 miesięcy 9.800 zł., czyli po 24.50 zł. na jednego ucznia na miesiąc, na ubranie dla 40. uczniów 6.320 zł., czyli po 158 zł. na ucznia. Co do wikt, to kosztował on w rzeczywistości po 24.50 zł. miesięcznie, ponieważ jednak w internacie zamiast 40 było tylko 34, przeto ogólny koszt wynosił tylko 8.334 zł. Ubranie zaś dla 34 uczniów kosztowało 3.064 zł., czyli po 90 zł. od ucznia. Kwota 158 zł. na ucznia prelinowana na rok 1896, a również uchwalona na rok 1897, zdaje się być wygórowaną. Wygórowaną zdaje się również była kwota prelinowana na opał gmachu szkolnego w kwocie 2.300 zł. W rzeczywistości bowiem opał kosztował tylko 1.003 zł. czyli mniej niż połowę prelinowanej kwoty.

Przytoczona w wyjaśnieniach okoliczność, że w skutek zakupu większej ilości drzewa, i uskutecznienia dowozu w odpowiedniej porze, uzyskano niższe ceny, nie mogła sama dla siebie wpłynąć na tak znaczne obniżenie kosztów, zwłaszcza że przy kosztach opału internatu zaoszczędzono nieznaczną tylko kwotę 182 zł., czyli w stosunku do prelinowanej kwoty 900 zł. tylko 20%; a to zaoszczędzenie tłumaczy Wydział krajowy okolicznością, że w miesiącach października, listopadzie i grudniu 1896 było 10 pokoi opróżnionych.

Dochody własne tej szkoły prelinowane na kwotę 43.704 zł. dały w rzeczywistości tylko 40.603 zł. czyli mniej o 3.101 zł. W tym dziale trzy pozycje wykazują znaczniejsze różnice między preliminarzem, a rzeczywistymi wpływami. Czesne od uczniów prelinowano w kwocie 2.800 zł. a opłaty na utrzymanie uczniów 21.600 zł. Pierwsze dało jednak tylko 1.668 zł. a drugie 18.429 zł. Mniejsze te dochody wynoszące w obu pozycjach 4.303 zł. spowodowane były mniejszą liczbą uczniów w zakładzie w ogóle, i mniejszą niż prelinowano ilością uczniów płaćcych za siebie.

Wydatki tej szkoły wynosiły 84.563 zł.

Dochody własne „ 40.603 „

Niedobór 43.960 zł.

pokryty został z funduszu krajowego, a gdy preliminarz przewidywał z tego tytułu, wydatek w kwocie 46.073 zł. wydano przeto mniej niż prelinowano o 2.113 zł.

3. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Dublanach.

Potrzeby tej szkoły prelinowane na kwotę 15.661 zł. pokryte zostały kwotą 15.768 zł. czyli wydano więcej o 107 zł., a to z powodu udzielonych zaliczek na płace, których przy końcu roku budżetowego zostało niespłaconych 150 zł. Większy niż prelinowano wydatek na potrzeby naukowe w kwocie 300 zł., ma całkowite pokrycie w uzyskanej od skarbu państwa subwencji na zakupno środków naukowych w takiejże wysokości 300 zł.

Dochody własne tej szkoły prelinowane na 3.952 zł., wynosiły w rzeczywistości 4.743 zł., czyli więcej o 791 zł. Oprócz wykazanej już powyżej większej subwencji skarbu państwa w kwocie 300 zł., wpłynęła jeszcze ponad preliminarz kwota 522 zł., tytułem zwrotu zaliczek z lat ubiegłych.

Wydatki tej szkoły wynosiły 15.818 zł.
Dochody własne „ 4.743 „

Niedobór 11.075 zł.

pokryty został z funduszu krajowego; na ten cel wydano mniej niż preliminowano o 653 zł.

4. Folwark w Dublanach.

Wydatki folwarku ustanowił budżet na kwotę 17.303 zł. dochody na kwotę 14.635 zł., a fundusz krajowy miał pokryć nadwyżkę wydatków w kwocie 2.668 zł. Na prowadzenie na tym folwarku cegielni, preliminowano wydatki w kwocie 1000 zł., zaś dochody z cegielni miały wynosić 1.500 zł. czyli 500 zł., ponad wydatki, wskutek czego nadwyżka wydatków z folwarku miała być zredukowana do kwoty 2.168 zł. Zamknięcie rachunków wykazuje następujący rzeczywisty wynik: wydatki rzeczywiste bez cegielni wynosiły 20.502 zł., więcej niż preliminowano o 3.199 zł., dochody rzeczywiste czyniły kwotę 17.509 zł., więcej niż preliminowano o 2.873 zł. a rzeczywista nadwyżka wydatków z folwarku wynosiła 2.992 zł., czyli więcej niż preliminowano o 325 zł.

Wyrób cegieł dał następujący rezultat: wydatki 2.895 zł., dochód ze sprzedaży cegieł 3.627 zł., a nadwyżka dochodów 732 zł. obniżyła nadwyżkę wydatków z folwarku na 2.260 zł. mniej o 92 zł. od preliminarza. Zauważyć jednak należy, że w sumie 3.627 zł., uzyskanej w roku budżetowym z cegielni, mieści się kwota 1.064 zł., tytułem uiszczonych należności z lat ubiegłych, ponadto okazała się potrzeba obniżenia wartości remanentu cegieł z roku 1895 oszacowanego przez dawniejszą administrację na 3.364 zł. o kwotę 1.398 zł. ponieważ przy ponownem obliczeniu zarządzanem przez Wydział krajowy okazało się, że o taką kwotę remanent cegieł był za wysoko obliczony.

Dla wyrównania rachunku remanentu cegieł, wstawiono kwotę 1398 zł. do rubryki IV: „rozmaite nieprzewidziane“ działu wydatków folwarku w Dublanach.

Przechodząc do poszczególnych rubryk i pozycji, zauważyć musimy że wykazane w rubryce I „na gospodarstwo“ przekroczenie preliminarza o 1.390 zł., znajduje zupełne pokrycie w wykazanych w rubryce I. dochodach „z gospodarstwa“ większych niż preliminowano 2.378 zł.

Komisya budżetowa widzi się przytem spowodowaną zaznaczyć, że w dziale wydatków mieszczą się wydatki na częściowe umorzenie długu hipotecznego w kwocie 326 zł. i kwota wydana na meljoracye w sumie 700 zł.

5. Krajowa szkoła gorzelnicza w Dublanach.

Wydatki tej szkoły miały podług preliminarza wynosić 4.410 zł.; dochody własne 2.300 zł., a fundusz krajowy miał pokryć nadwyżkę wydatków w kwocie 2.110 zł. Rzeczywiste zaś wyniki wykazują wydatki w kwocie 4.210 zł., mniej od preliminowanych o 200 zł., dochody w kwocie 2.750 zł., więcej niż preliminowano o 450 zł. a fundusz krajowy pokrył nadwyżkę wydatków w kwocie 1.460 zł., mniej niż preliminowano o 650 zł. W dziale dochodów zaznaczyć należy, że tytułem opłat od uczniów, wpłynęło 750 zł., zamiast preliminowanych 300 zł., a to stosownie do stanu zamożności uczniów, których nie potrzeba było uwalniać od opłaty.

6. Gorzelnia w Dublanach.

Na pędzenie gorzelnicy, przeznaczył budżet wydatki w kwocie 7.848 zł. Dochody z gorzelnicy miały wynosić 6.560 zł., a nadwyżkę wydatków w kwocie 1.288 zł. miał pokryć fundusz krajowy. W rzeczywistości zaś wyprodukowano mniejszą niż prelimino-

wano ilość spirytusu, na co wydano 3.850 zł. a uzyskano dochód w kwocie 3.353 zł. Fundusz krajowy pokrył nadwyżkę wydatków w kwocie 497 zł., mniej niż preliminowano o 791 zł.

7. Rolnicze stacye kontrolne i doświadczalne w Dublanach.

Stacye te miały kosztować ogólną kwotę 4.500 zł., dochodu miały dać 2.050 zł. a nadwyżka wydatków, na ciężar funduszu krajowego, miała wynosić 2.450 zł. W rzeczywistości zaś wynosiły wydatki 4.814 zł., dochody 2.203 zł., a fundusz krajowy pokrył nadwyżkę wydatków w kwocie 2.611 zł. więcej niż preliminowano o 161 zł. Zwiększony ten wydatek, powstał z przyczyny licznych zgłoszeń stron prywatnych, które spowodowały znaczne zwiększenie czynności, a zarazem większe wydatki na utrzymanie stacyi, do czego również przyczyniły się znaczne koszty ogłoszeń umieszczonych w czasopismach krajowych.

8. Krajowa średnia szkoła rolnicza w Czernichowie.

Wydatki tej szkoły wraz z utrzymaniem uczniów miały wynosić 60.302 zł., w zwyczajnych, i 12.905 zł. w nadzwyczajnych, razem 73.207 zł. Dochody własne miały wynosić 31.085 zł. zwyczajne, i 11.500 zł., nadzwyczajne, razem 42.585 zł., a fundusz krajowy, miał pokryć nadwyżkę wydatków w kwocie 30.622 zł. Rzeczywisty zaś wynik przedstawia cyfry następujące: wydatki zwyczajne 66.681 zł. nadzwyczajne 12.908 zł., razem 79.589 zł., więcej niż preliminowano o 6.382 zł. Dochody rzeczywiste wynosiły: zwyczajne 31.907 zł. nadzwyczajne 11.500 zł. razem 43.407 zł. więcej niż preliminowano o 822 zł. a fundusz krajowy pokrył nadwyżkę wydatków w kwocie 36.182 zł., więcej niż preliminowano o 5 530 zł.

Znaczniejsze przekroczenia preliminowanych kwot wykazują trzy rubryki, a mianowicie: rubryka VI „koszta administracyjne“, rubr. VII „utrzymanie uczniów“ i rubr. IX „rozmaite“. W rubryce kosztów administracyjnych, preliminowano na opał w gmachu szkolnym i w internacie 1.400 zł., a na oświetlenie gmachu szkolnego i internatu 800 zł. wydano zaś na opał tych ubikacyi 2.143 zł. a na oświetlenie 1.272 zł. Na usprawiedliwienie tych przekroczeń Wydział krajowy przytacza podane przez zarząd szkoły powody a mianowicie, że wskutek opalania nowo wybudowanego internatu i przebudowanego gmachu szkolnego, dotychczasowy kredyt okazał się niewystarczającym, i że już na rok 1897. uchwalił wysoki Sejm, w tych pozycyach kredyt wyższy. Komisya budżetowa nie może pominąć uwagi, że uchwalone na wniosek Wydziału krajowego, podwyższenie tych pozycyi, w budżecie na r. 1897 wynosi: 200 zł. przy opale, a 50 zł. przy oświetleniu, przekroczenie zaś w roku 1896 wynosiło przy opale 743 zł., a przy oświetleniu 472 zł. Komisya budżetowa wyraża przekonanie że okoliczności te nie ujdą uwagi Wydziału krajowego, i że tenże w drodze wytknień poleci dyrekcji jaknajwiększą w tym względzie oszczędność, taksamo jak Wydział krajowy już zwrócił uwagę na przekroczenie w poz. 32, rubr. VII: „utrzymanie uczniów“.

W tej pozycyi preliminowano na żywność dla uczniów 13.650 zł., a wydano 15.925 zł. czyli więcej o 2.275 zł. Wydział krajowy nie uwzględnił podanego w tej mierze przez dyrekcję szkoły usprawiedliwienia „z powodu wyższych cen żywności“ lecz postanowił znieść z początkiem r. szkolnego 1897/8 prowadzenie kuchni we własnym zarządzie, a natomiast oddać je w przedsiębiorstwo, jak to ma miejsce w wyższej szkole rolniczej w Dublanach. W rubryce IX „rozmaite“ przekroczone w pozycyi 51. „nieprzewidziane“ preliminowaną kwotę 250 zł., o 972 zł. Przekroczenie to spowodowały: koszty przesiedlenia i diety docenta szkoły dublańskiej, któremu poruczono zastępstwo chorego profesora Piotrowskiego.

9. Folwark w Czernichowie.

Wydatki folwarku preliminowane były na kwotę 6.750 zł. dochody na 7.570 zł. a do funduszu krajowego miała wpłynąć nadwyżka dochodów w kwocie 820 zł.

Podług zamknięcia rachunków wynosiły wydatki 6.048 zł. dochody dały 8.488 zł. a do funduszu krajowego wpłynęła nadwyżka w kwocie 2.440 zł. więcej niż preliminowano o 1.620 zł. Zauważyć przytem należy, że tytułem częściowej spłaty pożyczki, i odsetków dłużnych, wypłacono 403 zł. który to wydatek w budżecie nie był preliminowany, ponieważ w r. budżetowym zrealizowano pożyczkę w sumie 13.000 koron, a to w myśl uchwały Wys. Sejmu, z dnia 12. lutego 1894 Uzyskaną z tej pożyczki kwotę 6.383 zł. pobrano do rubr. XVII. dochodów fund. kraj.

10. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Porodence.
11. " " " " w Jagielnicy.
12. " " " " w Kobiernicach.
13. Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie.
14. " " uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku.

Zamknięcie rachunków pięciu powyższych szkół krajowych nieznaczne tylko wykazuje różnice, między preliminarem, a rzeczywistym wynikiem. Dla wszystkich tych szkół preliminował budżet dotację na pokrycie nadwyżki wydatków w ogólnej kwocie 35.437 zł., w rzeczywistości zaś wydano z tego tytułu z funduszu krajowego kwotę 35.293 zł. t. j. mniej o nieznaczną kwotę 144 zł. Zauważyć przytem należy że przekroczenia w trzech szkołach niższych rolniczych w rubryce przeznaczonej na potrzeby naukowe mają całkowite pokrycie w uzyskanych na ten cel subwencyach ze skarbu państwa, które w budżecie nie były preliminowane.

15. Krajowy skład publiczny, połączony ze składem wolnym we Lwowie.

Budżet preliminował wydatki w kwocie 14.473 zł., dochody 9.980 zł. a fundusz krajowy miał pokryć nadwyżkę wydatków w kwocie 4.493 zł. Wynik rzeczywisty zaś wykazuje wydatki 14.275 zł. dochody 9.975 zł. a fundusz krajowy pokrył niedobór w kwocie 4.300 zł. mniej niż preliminowano o 193 zł. Jeżeli jednak uwzględnimy wpływy na rachunek zaległości czynnych 5.585 zł. i uskutecznione wypłaty na rachunek zaległości biernych z lat dawniejszych 332 zł. jak również pozostałe zaległości czynne 4.448 zł. i biernie 199 zł. z roku budżetowego, okaże się wynik od budżetu niekorzystny o 811 zł.

16) Krajowy skład publiczny, połączony ze składem wolnym w Krakowie.

Budżet preliminował wydatki w kwocie 16.950 zł., dochody 15.290 zł. a fundusz krajowy miał pokryć nadwyżkę wydatków w kwocie 1.660 zł. Wynik rzeczywisty wykazuje wydatki 15.155 zł., dochody 14.005 zł. a fundusz krajowy pokrył nadwyżkę wydatków w kwocie 1.150 zł. czyli mniej od preliminowanych o 510 zł. Jeżeli jednak jak to uczyniliśmy przy lwowskim składzie, uwzględnimy wpływy na rachunek zaległości czynnych 1.452 zł. i pozostałe z roku budżetowego zaległości czynne 2.245 zł. i biernie 300 zł. okaże się wynik rzeczywisty od preliminarza korzystniejszy o 1003 zł.

Przechodzimy do drugiej części naszego zadania t. j. do zdania sprawy z zamknięć rachunkowych funduszków ze skarbu krajowego dotowanych.

I. Fundusz szkolny krajowy.

Ogólne potrzeby tego funduszu prelimitował budżet na kwotę 3,333.684 zł., dochody własne wynosić miały 1,397.192 zł. a nadwyżkę wydatków w kwocie 1,936.492 zł. miał pokryć fundusz krajowy. Podług zamknięcia rachunków przedstawia się wynik rzeczywisty jak następuje: wydatki, rzeczywiste 3,387.825 zł., dochody własne 1,423.500 zł. a nadwyżka wydatków pokryta przez fundusz krajowy, wynosiła 1.964.325 zł. więcej niż prelimitowano o 27.834 zł.

W y d a t k i.

Trzy rubryki tego działu, a mianowicie: I. III. i IV. wykazują znaczniejsze różnice między prelimitarzem, a rzeczywistym wynikiem na niekorzyść budżetu o ogólną kwotę 38.792 zł. zaś rubryki II. VI. VIII. IX. i XI. wykazują różnice na korzyść budżetu, o kwotę 20.297 zł. Z porównania tych dwóch kwot okazuje się różnica na niekorzyść budżetu o kwotę 18.495 zł. i ta kwota stanowi właściwie przekroczenie uchwalonego budżetu. Gdy jednak do tego działu wstawiono także „przebieżne wydatki“ 35.647 zł. które kompensują się z rubryką „przebieżne dochody“, i w nich pokrycie swe mają — przeto książkowo wzmożła się nadwyżka wydatków do kwoty 54.142 zł.

Rubr. I. „płace i dodatki“. Na płace i dodatki dla nauczycieli etatowych, prelimitowano ogółem 2,115.840 zł. a wydano tylko 2,090.356 zł., czyli mniej o 25.484 zł., a to z powodu opróżnienia znacznej liczby posad nauczycielskich. Natomiast wydano na wynagrodzenie nauczycieli nadetatowych, i na wynagrodzenie za godziny nadobowiązkowe ogółem 436.763 zł. zamiast prelimitowanych 411.455 zł. czyli więcej o 25.308 zł., prawie tyle ile w poprzedniej pozycji wydano mniej.

Na płace i dodatki nauczycieli religii, i na remuneracye za udzielanie tej nauki, prelimitowano ogółem 124.800 zł. a wydano 128.765 zł., czyli więcej o 3.965 zł. a to z powodu obsadzenia większej liczby, oraz ustanowienia nowych posad etatowych nauczycieli religii, jak również skutkiem udzielania nauki religii w znaczniejszej liczbie szkół niż prelimitarzem przewidziano. Przekroczenie pozycji 6 tej rubryki „na dodatki pięcioletnie nauczycieli“ o 12.110 zł. tłumaczy rada szkolna okolicznością, że w roku budżetowym wypłacono pozostałe z roku 1895. zaległości i że w roku 1896. więcej przyznano dodatków, ponieważ większa ilość nauczycieli posiadała wymagane ku temu warunki. Natomiast nie było w roku budżetowym tyle, ile prelimitowano wypadków zastępstwa urlopowanych nauczycieli, wskutek czego zamiast prelimitowanych na ten cel 28.000 zł. wydano tylko 19.798 zł., t. j. mniej o 8.202 zł.

Rubr. II. „remuneracye i zasiłki“. W tej rubryce wydano mniej o 1.150 zł. na zasiłki dla nauczycieli przeznaczonych na kurs rolniczy w Horodence, ponieważ kurs ten trwał tylko do końca r. szk. 1895/6, zwinięty zaś został z początkiem roku szkol. 1896/7. Na remuneracye za naukę robót ręcznych prelimitowano 35.000 zł. wydano zaś tylko 27.835 zł. Kwota 1.095 zł. została jako zaległość bierna z tego tytułu a nadto nauka robót ręcznych, nie mogła być udzielaną we wszystkich tych szkołach dla których prelimitowano wynagrodzenie.

Znaczniejsza liczba przenoszeń nauczycieli ze względów służbowych spowodowała przekroczenie kwoty 3.000 zł. prelimitowanej na pokrycie tych kosztów, o 2.217 zł.

W rubr. IV. „dodatki“ zarachowano jako wydatek do funduszu emerytalnego tytułem interkalaryów, z powodu opróżnionych posad w roku 1895 kwotę 29.150 zł., która nie była prelimitowaną. Wydatek ten opiera się na przepisie ustawowym a nadto jest on tylko przeprowadzeniem książkowym, ponieważ o ile w tej pozycji z tego po-

wodu jest przekroczenie, o tyle większe są dochody funduszu szkolnego emerytalnego, wskutek czego fundusz krajowy mniejszy musi pokryć niedobór funduszu szkolnego emerytalnego.

D o c h o d y.

Dochody własne funduszu szkolnego krajowego preliminowane na kwotę 1,397.192 zł., dały w rzeczywistości 1,423.500 zł. czyli więcej o 26.308 zł. Odsetki od kapitałów, dodatki do podatków od gmin i obszarów dworskich, dodatki okręgowe i zaległe prestatye szkolne po koniec r. 1896 dały więcej niż preliminowano o ogólną kwotę 146.328 zł. Natomiast nie wpłynęły preliminowane kwoty: od gminy miasta Krakowa na płace nauczycieli 97.078 zł., od niektórych gmin i obszarów dworskich na potrzeby szkolne 7.876 zł., a tytułem dobrowolnych zobowiązań gmin, obszarów dworskich i innych stron, i z przewyżki dochodów majątku zarodowego miast i miasteczek, wpłynęło mniej niż preliminowano o 13.114 zł.

Załączony do zamknięcia rachunków wykaz prestatyj szkolnych zestawiony okręgami szkolnymi, wykazuje na 74 okręgów szkolnych ogólną sumę zaległości w kwocie 339.513 zł., która rozpada się na 41.613 zł. tytułem zaległości z lat ubiegłych i 297.900 zł. z roku budżetowego. W tym wykazie zaległości figuruje okręg krakowski zamiejscowy z ogólną kwotą zaległości 100.015 zł., z czego przypada na zaległości z lat ubiegłych 25 zł. a na zaległość z roku budżetowego kwota 99.990 zł. Po nim następuje okręg szkolny Trembowla z kwotą zaległości 16.570 zł., Gródek 14.833 zł., Sambor 10.951 zł., Żółkiew 10.664 zł.

Wydatki funduszu szkol kraj.	3,387.826 zł.
Dochody własne „ „ „	1,423.500 „
		<hr/>
Nadwyżka wydatków	1,964.326 zł.

pokryta została z funduszu krajowego; mniej niż na ten cel preliminowano o 27.834 zł.

Krajowy fundusz szkolny emerytalny.

Na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego emerytalnego, preliminował budżet kwotę 139.423 zł. Gdy jednak wydatki tego funduszu były większe od preliminowanych o 25.838 zł. a dochody większe tylko o 11.272 zł. przeto okazała się potrzeba pokrycia rzeczywistej nadwyżki wydatków w kwocie 153.989 zł. więcej od preliminowanych o 14.566 zł. Większe niż preliminowano wydatki spowodowane były przyznaniem więcej dożywotnich emerytur, pensji dla wdów i dodatków na wychowanie dzieci po nauczycielach, niż preliminarzem przewidziano. Nadto z powodu większej śmiertelności nauczycieli wypłacono tytułem kwartałów pośmiertnych więcej niż preliminowano o 1.121 zł.

W dziale dochodów wpłynęło tytułem „interkalaryów“ więcej niż preliminowano 9.558 zł. a tytułem „rozmaitych“ wpłynęła nie preliminowana kwota 3.261 zł. z powodu mylnych zarachowań urzędów podatkowych.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Na oba oddziały tego zakładu krajowego preliminował budżet: wydatki zwyczajne 232,182 zł. nadzwyczajne 136.380 zł. Dochody własne szpitala preliminowane były: zwyczajne 231.834 zł. nadzwyczajne 50.000 zł. Preliminowana więc była nadwyżka wydatków w dziale zwyczajnych o 348 zł. w nadzwyczajnych o 86.380 zł. a ogólna nadwyżka wydatków pokryć się mająca z funduszu krajowego wynosiła 86.728 zł. Zamknięcie rachunków, wykazuje ogólny wynik korzystniejszy. Rzeczywiste wydatki nadzwyczajne żadnej w porównaniu z preliminarzem nie wykazują różnicy. Kwoty w tym dziale preliminowane zostały albo wydane, albo też w całości lub

w części przeniesione na r. 1897. W dziale zwyczajnym zaś wynosiły wydatki rzeczywiste tylko 222.023 zł. czyli mniej o 10.159 zł. Dochody rzeczywiste: nadzwyczajne jak preliminowano 50.000 zł. zwyczajne zaś 238.754 zł. to jest więcej o 6.920 zł. Mniejsze niż preliminowano wydatki o 10.159 zł. i większe niż preliminowano dochody o 6.920 zł. spowodowały obniżenie ogólnej kwoty niedoboru z kwoty 86.728 zł. na 69.649 zł.

W y d a t k i.

W tym dziale z wyjątkiem rubryki IX, pozycya 75 z przekroczeniem preliminowanej na „koszta kancelaryjne“ kwoty 1.000 zł. o 309 zł. i rubr. XIII. poz. 83 z przekroczeniem preliminowanej na podatki i daniny kwoty 35 zł. o 179 zł., wszystkie inne rubryki i pozycye wykazują rzeczywiste wydatki mniejsze od preliminowanych. Znaczniejsze różnice na korzyść budżetu wykazują rubr. II. „koszta utrzymania osób nieetatowych“ i rubr. VII. „koszta gospodarcze“ a to przeważnie wskutek niższych cen artykułów żywności zakontraktowanych pod korzystniejszymi warunkami.

D o c h o d y.

Głównymi źródłami dochodu dla szpitala powszechnego we Lwowie są: część dochodu z myta we Lwowie, opłaty pośmiertne i zwroty kosztów leczenia. Dochód z myta dał więcej niż preliminowano o 5.163 zł. z powodu korzystniejszych wyników opłat mytniczych we Lwowie. Tytułem opłat pośmiertnych wpłynęło więcej niż preliminowano o 8.419 zł. Co się tyczy zwrotów kosztów leczenia, to takowe wpływają: od funduszu krajowego za ubogich chorych do Galicji przynależnych, od osób opłacających z własnych zasobów koszta leczenia, i od funduszy obokrajowych i innych publicznych.

Fundusz krajowy wypłacił szpitalowi tytułem zwrotu kosztów leczenia 162.588 zł., zamiast preliminowanych 177.000 zł., czyli mniej o 14.412 zł., a to z powodu trudności uzyskania świadectw przynależności i majątku od gmin przynależności.

Natomiast uzyskano większe niż preliminowano wpływy tytułem zwrotu kosztów leczenia od płacących za siebie i od funduszy obokrajowych i innych publicznych.

Od pierwszych uzyskano 16.482 zł., zamiast preliminowanych 12.000 zł., a od drugich 11.278 zł., zamiast preliminowanych 9.000 zł. W części przyczyniły się do tych zwiększonych wpływów kasy chorych.

Fundusz podrzutek we Lwowie.

Fundusz ten żadnego majątku nie posiada, wszystkie jego potrzeby pokrywa fundusz krajowy. Z tego tytułu preliminowany był wydatek 5.462 zł., gdy jednak potrzeby okazały się większe niż preliminowano o 259 zł., z powodu większych wydatków na zapomogi dla płożnic, przeto i fundusz krajowy musiał tytułem dotacyi wypłacić o 259 zł. więcej niż preliminowano.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Na potrzeby tego zakładu preliminował budżet 192.711 zł. wydatków zwyczajnych i 10.000 zł. nadzwyczajnych. Dochody własne zakładu preliminowane były ogółem na 212.170 zł., a nadwyżka dochodów w kwocie 9.459 zł. miała wpłynąć do funduszu krajowego. Zamknięcie rachunków zaś wykazuje: wydatki zwyczajne 183.914 zł. nadzwyczajne 9.888 zł. razem 193.802 zł. czyli mniej od preliminowanych: w wydatkach zwyczajnych o 8.797 zł. w nadzwyczajnych o 112 zł. razem mniej o 8.909 zł. Dochody własne dały w rzeczywistości 231.095 zł. więcej od preliminowanych o 18.925 zł. przeto nadwyżka dochodów była większą od preliminowanej o 27.834 zł. a zakład zwrócił funduszowi krajowemu, ogólną kwotę 37.293 zł. Ten

korzystny wynik redukuje się jednak do kwoty 10.331 zł. a to z następującego powodu. Tytułem zwrotu kosztów leczenia za ubogich chorych od funduszu krajowego, prelimitował budżet kwotę 165.000 zł. w rzeczywistości jednak fundusz krajowy wypłacił z tego tytułu 182.503 zł. czyli więcej o 17.503 zł., którą to kwotę należy potrącić od nadwyżki dochodów przelanej do funduszu krajowego.

Z tego zestawienia okazuje się, że właściwy korzystniejszy wynik wynosi kwotę 10.331 zł. Poszczególne pozycje i rubryki nie wymagają szczegółowego omówienia, i dlatego wyjaśnień wydziału krajowego na tem miejscu nie powtarzamy.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

Szpital ten składa się z 4 oddziałów a mianowicie: chorych, położnic, syfili-tycznych i obłąkanych. Dla wszystkich oddziałów prelimitował budżet wydatki zwy-yczajne 214.629 zł. nadzwyczajne 7.550 zł. razem wydatki wynosić miały 222.179 zł. Dochody własne prelimitowane były na kwotę 224.208 zł a nadwyżka dochodów 2.029 zł. miała wpłynąć do funduszu krajowego. Ponieważ jednak budżetowe dochody i wydatki rozdzielone na poszczególne oddziały dały ten rezultat, że wydatki pierwszych dwóch działów przewyższyły dochody, przeto budżet prelimitował dla nich dotację w kwocie potrzebnej 3.274 zł., zaś nadwyżka dochodów pozostałych dwóch działów podniosła się do kwoty 5.303 zł., i taką też kwotę prelimitował budżet jako mającą wpły-nąć do funduszu krajowego.

Zamknięcie rachunków wykazuje wyniki rzeczywiste następujące: wydatki zwy-yczajne i nadzwyczajne wynosiły razem 222.004 zł. dochody 227.891 zł. czyli przewyż-żyły wydatki o 5.887 zł. A że dla pokrycia nadwyżki wydatków pierwszych dwóch działów fundusz krajowy wypłacił szpitalowi tytułem dotacji 9.052 zł. przeto szpital miał właściwą nadwyżkę 14.939 zł. którą też funduszowi krajowemu zwrócił.

Poszczególne rubryki i pozycje tak działu wydatków jak i dochodów nieznac-ny tylko wykazują różnice między preliminarzem a rzeczywistym wynikiem, a wszyst-kie te różnice są dostatecznie przez Wydział krajowy wyjaśnione i nie wymagają szcze-ółowego omówienia.

Fundusz pożyczki krajowej z roku 1883.

„	„	„	„	1884
„	„	„	„	1885
„	„	„	„	1888

Wszystkie te pożyczki zostały w roku przedmiotowym wypowiedziane i w prze-ważnej części także wypłacone. Na pokrycie tych potrzeb użyto odpowiednich kwot z kredytu uchwalonego w rubr. XIV. poz. 291 wydatków funduszu krajowego, na spłatę dawniejszych długów.

Z końcem roku 1896 zostało nie ściągniętych :

Z pożyczki roku 1883	oblig.	144.300	kuponów	445
z „ „ 1884	„	10.000	„	—
z „ „ 1885	„	400	„	—
z „ „ 1888	„	1.000	„	—

Razem obligacyj 155.700, kuponów 445.

Fundusz pożyczki krajowej z roku 1891.

Z powodu niezgłoszenia do wypłaty, wszystkich płatnych wylosowanych obligacji i kuponów, wydano mniej niż preliminowano o 810 zł. o taką też kwotę pobrano mniej z funduszu krajowego, na pokrycie potrzeb tego funduszu. Z końcem roku 1896 pozostało do spłacenia obligacji 1,413.100 zł. kuponów zaległych 4.574 zł.

Fundusz pożyczki krajowej z roku 1893.

Potrzeby tego funduszu wynosiły ogólną kwotę 1,373.386 zł. więcej niż preliminowano o 5.885 zł. a to z powodu zgłoszenia do wypłaty więcej kuponów płatnych. Na pokrycie tych zwiększonych wydatków posłużyły w części nie preliminowane wpływy tytułem zwrotu mylnych wypłat w latach dawniejszych przez c. k. urzędy podatkowe, w kwocie 4.480 zł. Resztę 1.405 zł. pokrył fundusz krajowy ponad kwotę 1,367.500 zł. preliminowaną w budżec. e. Z końcem roku 1896 pozostało obligacji niewylosowanych 28,724.350 zł., wylosowanych i nieściągniętych 70.100 zł. kupony zaległe 61.704 zł.

Przechodzimy do trzeciej części, to jest do zdania sprawy z zamknięć rachunkowych funduszków samoistnych niedotowanych.

Fundusz kultury krajowej.

„ stanowy sierociński.

„ Aleksandra hr. Stadnickiego.

Wszystkie te fundusze w swoich zamknięciach rachunkowych, nieznaczące tylko wykazują różnice między preliminarem a rzeczywistym wynikiem, a wszystkie na korzyść budżetu. Nadwyżki dochodów wcielone zostały do majątku zarodowego jak przy funduszu stanowym sierocińskim, albo posłużyły na częściowy zwrot udzielonej przez fundusz krajowy zaliczki, jak przy funduszu Aleksandra hr. Stadnickiego, albo wreszcie wpłynęły do funduszu krajowego, jak przy funduszu kultury krajowej.

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

Dochody tego funduszu stanowią zwroty udzielonych powiatom pożyczek i odsetki od tychże. Z tego tytułu wpłynęła w roku budżetowym kwota 1200 zł. a że potrzeby na częściowe umorzenie przez losowanie obligacji, wypłaty kuponów i należności skarbowe, wynosiły ogółem 51.955 zł. przeto fundusz krajowy musiał pokryć nadwyżkę wydatków w kwocie 50.755 zł., więcej niż preliminowane o 696 zł. Z końcem r. 1896 stan tego funduszu był następujący: stan czynny, od powiatów tytułem kapitału i odsetków 3.600 zł. stan bierny, obligacje do spłacenia 192.900 zł. zaległe kupony 1.569 zł. razem 194.469 zł.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Fundusz ten pokrywa z własnych zasobów koszta administracji i utrzymania podrzutków, zaś wydatki spowodowane przez zapomogi dla położnic opuszczających bezpłatnie z dziećmi oddział położnic, pokrywa fundusz krajowy. Własnych dochodów miał fundusz ten 1.636 zł. z tego pokrył wydatki w kwocie 1.295 zł. a nadwyżkę dochodów 341 zł. wcielono do funduszu zarodowego. Fundusz krajowy zaś pokrył wydatek dla położnic w kwocie 3. 384 zł., więcej niż na ten cel preliminowano o 184 zł.

Fundusz pożyczkowy na drogi powiatowe i gminne.

Fundusz ten powstał z dotacji funduszu krajowego, po 20.000 zł. rocznie.

W roku budżetowym pobrał 14-tą ratę roczną. Ogółem więc pobrał ten fundusz do końca roku budżetowego kwotę 280.000 zł. a tytułem odsetków przybyła w ciągu lat 14-tu kwota 16.934 zł. tak że majątek tego funduszu z końcem r. 1896, wynosił kwotę 296.934 zł. Majątek ten ulokowany był w sposób następujący: Wydziałom powiatowym rozpozyczono 282.416 zł. na lokacji w funduszu krajowym na 3% 13.668 zł. a w kasie gotówką 850 zł.

Fundusz pożyczkowy na podniesienie hodowli bydła.

Fundusz ten powstał z czterech rocznych dotacji funduszu krajowego po 12.500 złr. W roku budżetowym wpłynęła ostatnia rata. Funduszem tym administruje Bank krajowy, któremu w myśl uchwały sejmowej wydano w dniu 31 sierpnia 1896, gotówką 49.058 zł., a w skryptach dłużnych 3.400 zł. razem 52.458 zł.

Fundusze krajowych przedsiębiorstw melioracyjnych.

Przedsiębiorstw tych było w roku budżetowym 21. Dochody swoje czerpały z datków z funduszu krajowego, państwowego funduszu melioracyjnego i z datków konkurencyjnych. Nie we wszystkich jednak przedsiębiorstwach należne z powyższych tytułów kwoty wpływały w należytem czasie, zwłaszcza datki konkurencyjne zalegają w wielu przedsiębiorstwach (10 na 21), w dwóch zaś datki z państwowego funduszu melioracyjnego nie wpłynęły wcale, albo nie w preliminowanej wysokości (we funduszu zabudowania potoków górskich w dorzeczu Skawy, zamiast 10.581 zł. wpłynęło tylko 1.311 zł., a w funduszu regulacji rzeki Bugu nie wpłynęła należność w kwocie 14. 850 zł.). Fundusze których własne dochody nie wystarczały na pokrycie wydatków połączonych z robotami melioracyjnymi i regulacyjnymi, czerpały potrzebne fundusze z funduszu krajowego zaliczkowo na rachunek dochodów z roku 1897.

Stan finansowy tych przedsiębiorstw z końcem roku 1896 był następujący: 17 przedsiębiorstw wykazuje czysty stan czynny w mniej lub więcej znacznej wysokości. Jedno przedsiębiorstwo (regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca) wykazuje stan czynny 57.638 zł. (w tej cyfrze wartość wykupionych gruntów 50.412 zł.) stan bierny (zaliczki pobrane, kaucyje i depozyta) 111.461 złr. Trzy przedsiębiorstwa mają wprawdzie stan czynny przewyższający stan bierny, lecz do stanu czynnego wstawioną jest wartość wykupionych gruntów i wartość narzędzi i sprzętów. Są to przedsiębiorstwa regulacji potoku Kisieliny, regulacji potoku Krzemienicy, Babulówki, oraz Trześni i Rowu i regulacji rzeki Nowego Brnia.

Fundusz emerytury dozorców melioracyjnych.

W roku 1895 utworzony został specjalny ten fundusz do którego interesowani wpłacają pewne minimalne opłaty a fundusz krajowy przyczynia się rocznie datkiem 500 złr. Z końcem roku 1896 fundusz ten wykazuje czysty stan czynny w gotówce i w efektach w kwocie 1.320 zł.

Zdawszy w powyższy sposób sprawę z przekazanego jej zamknięcia rachunków i opierając się na wywodach i uwagach w niniejszem sprawozdaniu zawartych, Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Uchwała pierwsza.

Sejm uchwała Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków funduszu krajowego, funduszu dotowanych ze skarbu krajowego, i funduszu samoistnych budżetem objętych, złożonych za rok budżetowy 1896.

Uchwała druga.

Powyzsze absolutoryum udzielone Wydziałowi krajowemu obejmuje także absolutoryum dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego.

Uchwała trzecia.

Pozostałość z rachunków w sprawdzonej wysokości 258.032 zł. wstawia się do preliminarza na rok 1898 do rubryki pierwszej dochodów.

We Lwowie dnia 10. stycznia 1898.

Zastępca przewod.:

Abrahamowicz.

Sprawozdawca:

Dr. B. Goldman.

